

▣ EŞİTLİK İLKESİ VE KÖLELİK (1)

Ebu Hüreyre Mescide girdiğinde bir köle görmüş.

▣ Ey köle, git ailenin işini gör! demiş.

Köle:

▣ Ben namaza geldim, deyince.

Ebu Hüreyre:

▣ O halde sen sabıksın (benden öncesin) namaz kılan benim, (yani sen imamsın bende sana uyanım)
demiş (İbn Hanbel, Kt. Zühd, S. 223)

Bu tutum İslâm'ın eşitlik anlayışını göstermektedir. Ebu Hüreyre, kendisinden önce mescide gelmiş olan köleyi imam yaparak arkasında namaz kılıyor. Hâlâ ABD'de siyahilere akıl almaz hakaretler, işkenceler yapılırken, bir polisin dizini boynu üstüne koyup Nefes alamıyorum!" diye yalvaran Goerge Floyd adlı zenciye, dizini bastıra bastıra boğarken 1400 yıl önce İslâm'ın insanlar arasındaki eşitlik anlayışına hayran olmamak mümkün mü?

Ebu Hüreyre dövme istediği cariyeyi âzâdediyor.

Ebu Hüreyre'nin siyahi bir cariyesi vardı. Ailenin işine yar-dım ederdi. Birgün EbuHüreyre hatasıyla canını sıkmış olan bu cariyeyi dövmek

için

kamçıyı

kaldırdı, fakat İslâm'ın eşitlik ilkesiyle herkese uygulanan kisası düşünerek öfkesini yendi

:"

Eğer

kisas

olmasaydı

seni

vura

vura

bayıltırdım

!

Seni

aldığım

parayı

veren

olsa

seni

ona

satardım

.

Ama

haydi

git

,

Allah

için

serbestsin

!"

dedi (İbn Hanbel, Zühd: s. 221)

. Böylece dövmek istediği köle kadını, dövme yerine özgürlüğe kavuşturdu.

İslâm köle âzâdetmeyi günahlara keffaret saymış, köleliği kaldırmaya doğru önemli adımlar at mıştır

.

İslâm peygamberi

,

insanların

turağın

dişleri

gibi eşit

olduğunu
belirterek

:

"Allah sizden cahiliyye gururunu, atalarla övünmesini kaldırdı. Mü'min müttakî ya da günahkâr şakî hepiniz

Âdem'in

çocuklarıdır

,

Âdem

ise

topraktandı

! (Ya adamlar kavimleriyle övünmeyi bırakır, ya da Cehennem'in yakıtı olurlar. Ya da Allah katında burnuyla pislik karıştıran pislik böceğinden daha aşağı olurlar). "

buyurmuştur (

İbn Vehb, el-Câmî': 1/71; İbn Hanbel, Müsned: Musnedu Ebi Hüreyre: 14/349; ...

)

.

Bu münasebetle İslâm'ın köleliğe bakış açısını izah etmek istiyoruz:

Kur'ân'ın temel hedeflerinden biri de: insanları kölelik boyunduruğundan kurtarmaktır. Kur'ân geldiği zaman insanları köle yapmanın birçok yolu vardı. İslâm biri dışında bu yolları kapadı. O zaman tamamen kapatılması, İslâm toplumunun lehine olmayacağı için açık bıraktığı yol, savaşta alınan tutsakların köle yapılmasıydı. İslâm bunu kabul etmekle beraber yine de devlet başkanının irâdesine bağladı. Devlet başkanı isterse, tutsakların fidyesiz serbest bırakılmasına karar verebilirdi. Bunun dışında hür insanlar kaçırılarak yahut satın alınarak köle yapılamaz. Mevcût kölelerin serbest bırakılması için de oruç, zihâr, yemîn keffâreti olarak köle âzâdını getiren Kur'ân

'ın ruhu istikametinde gidilse, kölelik sisteminin İslâm dünyasından, Amerika'dan çok önce kalkması gerekirdi. Çünkü Kur'ân

, bu keffâretler yanında ayrıca köleleri özgürlüğe kavuşturmak için zekâtta bir fon ayırmış (Tevbe

Sûresi: 60'ncı âyet), köleliğin kaldırılmasını, mutlaka aşılması gereken bir hedef olarak göstermiştir (Beled

: 35(90)/11-13)

(devamı yarın..)